

Contract nr. 296/2022

Denumirea proiectului:

**PROMOVAREA CAPACITĂȚII CLĂDIRILOR ȘI A CUNOȘTIȚELOR PENTRU
EXTINDEREA GRĂDINILOR URBANE ÎN ORAȘELE EUROPENE**

Denumirea proiectului (En):

**PROMOTING CAPACITY BUILDING AND KNOWLEDGE FOR THE EXTENSION
OF URBAN GARDENS IN EUROPEAN CITIES**

Acronim:

U-GARDEN

Autoritatea contractantă:

**Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării
și Inovării – UEFISCDI**

RAPORT ȘTIINȚIFIC ȘI TEHNIC

PROGRAM: ERANET

CUPRINS

1. Descrierea științifică.....	3
2. Cercetare aprofundată a ecosistemului de agricultura urbana (etapa 2023)	3
Cercetare privind opiniile si atitudinile stakeholder-ilor care pot sprijini dezvoltarea activităților de agricultură urbană.....	4
Cercetare de teren privind potențiale locații disponibile in teritoriul analizat pentru activități de agricultura urbana.....	8
Analiza multicriteriala a locațiilor identificate pentru identificarea potențialului specific fiecărei locații.....	8
Cercetare privind impact estimat de mediu al posibilelor activități de agricultură urbană in locațiile identificate.....	9
3. Operaționalizare Laborator Urban (Urban Living Lab) Brașov.....	9
Activități specifice de formare / consolidare a capacității operaționale a ULL Brașov.....	9
Realizare plan de activități pentru ULL Brașov în manieră participativa (cu implicarea stakeholderilor).....	15
Implementarea planului de activități - acțiuni pilot pentru demonstrarea ipotezelor de cercetare asumate la nivelul ULL Brașov.....	25
Cooperare cu ULL similare pentru transfer de buna practici la nivel European.....	27
SUMAR EXECUTIV	30

1. Descrierea științifică

Scopul principal al proiectului U-GARDEN constă în **promovarea grădinilor urbane și a experiențelor similare de producție de alimente**, ca o componentă cheie a unui cadru strategic pentru **dezvoltarea urbană durabilă în Europa**.

În cadrul Etapei 2 denumită – **”WP2 -Evaluarea caracteristicilor eco-sistemului urban / WP3 - Laborator Urban (Urban Living Lab ULL) (2023)”** s-a urmărit aprofundarea demersurilor de cercetare realizate în cadrul etapei întâi a proiectului și rafinarea acestora față de obiectivele generale ale proiectului. La nivel operațional această cercetare a constituit baza pentru constituirea Laboratorului Urban Brașov – Urban Living Lab (ULL).

Activitățile planificate pentru etapa 2 a proiectului sunt următoarele:

- Cercetare privind opiniile și atitudinile stakeholder-ilor (WP2)
- Realizare inventar teritorial al locațiilor fezabile pentru activități de agricultură urbană (WP2)
- Cercetare privind evaluarea locațiilor propuse pentru identificarea condițiilor de succes pentru activități de agricultură urbană (WP2)
- Cercetare privind impactul de mediu al acțiunilor potențiale (WP2)
- Dezvoltare capacitate operațională ULL Brașov (WP3)
- Plan de activități pentru ULL Brașov (WP3)
- Management operațional al activităților implementate în cadrul ULL Brașov (WP3)
- Activități de cooperare cu ULL similare în vederea transferului de bune practici (WP3)

- Prezenta etapă a proiectului U-GARDEN este alcătuită din două activități principale:
  1. Cercetare aprofundată a ecosistemului de agricultură urbană (etapa 2023)
  2. Operaționalizare Laborator Urban (Urban Living Lab) Brașov

2. Cercetare aprofundată a ecosistemului de agricultură urbană (etapa 2023)

În cadrul acestei activități au fost organizate următoarele sub activități principale:

- Activități de cercetare a stakeholder-ilor identificați / identificare și analiza a opiniilor și atitudinilor stakeholder-ilor care pot sprijini dezvoltarea activităților de agricultură urbană
- Cercetare de teren privind potențiale locații disponibile în teritoriul analizat pentru activități de agricultură urbană
- Analiza multicriterială a locațiilor identificate pentru identificarea potențialului specific fiecărei locații

- Cercetare privind impact estimat de mediu al posibilelor activități de agricultură urbană în locațiile identificate

Cercetare privind opiniile și atitudinile stakeholder-ilor care pot sprijini dezvoltarea activităților de agricultură urbană

Activitatea de cercetare a presupus mai multe paliere de analiză care au evoluat de la general la specific astfel încât să poată fi furnizate informații relevante care apoi au fost agregate în concluzii funcționale pentru operaționalizarea laboratorului urban Brașov.

Primul nivel de analiză a reprezentat evaluarea condițiilor de capital uman existente în Municipiul Brașov și zonele adiacente. A fost realizată o serie de 6 interviuri cu stakeholderi locali din diferite domenii de activitate, de la administrație publică la educație, organizații neguvernamentale și actori privați.

Obiectivul urmărit a fost acela de a identifica condițiile existente în ecosistemul organizațional din Municipiul Brașov care pot sprijini dezvoltarea grădinilor urbane la nivelul comunității locale.

Această etapă de cercetare s-a concentrat pe următoarele elemente cheie:

- Modul de apariție / înființare al diferitelor organizații locale și în special al inițiativelor locale cetățenești (grassroots initiatives)
- Elementele care fac ca aceste grupuri să funcționeze și să devină sustenabile cu focus pe elementele de cultură organizațională, managementul conflictelor, rețele de organizații, etc.
- Nivelul de importanță al factorilor critici de succes pentru organizațiile evaluate.
- Valorile care stau la baza constituirii grupurilor civice sau al inițiativelor locale cetățenești
- Comportamentele existente în cadrul organizațiilor constituite ca inițiative locale cetățenești
- cooperarea cu alte organizații similare - beneficiile cooperării dar și obstacolele depășite
- Percepția și efectele eșecurilor în cadrul organizațiilor constituite ca inițiative locale cetățenești
- Exemple de bună practică

În urma analizării informațiilor colectate și-a identificării tiparelor de funcționare s-au desprins o serie de concluzii dintre care cele mai relevante sunt descrise mai jos:

- Inițiativele de tip grass roots, denumite în cadrul acestei cercetări ca "inițiative locale cetățenești" reprezintă unul din elementele esențiale pentru dezvoltarea unei comunități locale sustenabile
- În general ecosistemul local a permis dezvoltarea acestor inițiative

- inițiativelor locale cetățenești sunt, de cele mai multe ori, efectul unei probleme sau dificultăți cu care grupuri de cetățeni se confruntă în mod repetat și pentru care autoritățile publice sau alte autorități competente nu reușesc să identifice soluții funcționale.
- În cele mai multe cazuri, un individ sau un grup restrâns de indivizi reprezintă nucleul care duce la constituirea unei astfel de inițiative locale cetățenești. Aceste persoane au, în trecutul lor, exemple de implicare civică anterioară.
- Inițiatiile locale cetățenești pot funcționa fără o structură organizațională. În unele cazuri însă pe măsură ce aceste inițiative devin din ce în ce mai complexe, există o formulă instituțională care de obicei reprezintă o organizație neguvernamentală.
- În mod excepțional, în cultura corporatistă din România, angajații companiilor multinaționale sunt încurajați să-și manifeste interesele extraprofesionale prin implicarea în astfel de inițiative sau chiar prin înființarea de organizații neguvernamentale care abordează o anumită problemă. Deși acest model nu a fost încă extins în mod organic la nivelul întregii țări, el se regăsește în special în capitala București și în ultimii ani a început să fie prezent în marile centre urbane ale României, ca un efect secundar al înființării de birouri regionale pentru companii multinaționale care sunt prezente în România.
- Din punct de vedere al culturii organizaționale, inițiatiile locale cetățenești funcționează la un nivel primar, în care resursele umane sunt gestionate instinctual, fără o abordare profesionalizată. În mod similar, elementele de negociere și managementul conflictelor sunt gestionate și acestea la un nivel de bază fără a exista o intervenție profesionistă din afara organizației.
- În fapt inițiatiile locale cetățenești sunt alimentate de energia și pasiunea membrilor implicați. Deși acest lucru poate fi considerat un element pozitiv, pe termen lung aceasta poate reprezenta o vulnerabilitate întrucât elementele de pasiune personală sunt perisabile și scad în timp. Această scădere se manifestă fie în urma rezolvării problemei care a generat dezvoltarea inițiativei locale și implicarea persoanelor în organizație, fie ca urmare a trecerii timpului. Astfel pe termen lung este dificil de menținut un nivel de implicare ridicat în cadrul unei organizații neguvernamentale. Aceasta poate fi o problemă pentru proiecte de tipul grădini urbane care necesită resurse considerabile pentru asigurarea sustenabilității și pentru dezvoltarea permanentă adaptată la nevoile comunității pe care o deservesc.
- În general cooperarea cu organizațiile similare se manifestă în special la nivel local și uneori regional. Acest lucru se datorează un nivel relativ scăzut de resurse disponibile pentru cooperarea cu organizații similare. Totuși organizațiile înființate sau dezvoltate ca efect al culturii corporatiste tind să aibă o abordare mai profesionistă și asigură un nivel rezonabil de resurse pentru cooperarea cu alte organizații, inclusiv cu organizații din afara țării.
- Cele mai multe inițiative locale cetățenești depinde în mod esențial de un grup restrâns de indivizi și sau uneori chiar de o singură persoană, cea care este în fapt motorul de dezvoltare al organizației și care reușește să adune un grup în jurul unei cauze. Sustenabilitatea unor astfel de organizații depinde în mod esențial de disponibilitatea acestei persoane sau acestui grup restrâns de a dedica timp și resurse gestionării organizațiilor pe care le-au înființat.

- Există o multitudine de exemple de bună practică care demonstrează succesul inițiativelor locale cetățenești. Din păcate alături de acestea există foarte multe inițiative care nu au reușit să depășească un anumit nivel de dezvoltare și care au dispărut din ecosistemul local în special din motive ce țin de lipsa resurselor materiale și-a unui management profesionist al resurselor umane disponibile.

Al doilea nivel de analiza a implicat realizarea unui focus grup la care au participat persoane care sunt implicate, direct sau indirect, în activități conexe grădinilor urbane. În cadrul focus grupului au fost explorate teme legate de existența grădinilor urbane în ecosistemele urbane, cu aplicabilitate pe Municipiul Brașov, modul în care aceste grădini urbane sunt percepute de publicul larg și de comunitatea de specialiști, exemple de bună practică.

În cadrul focus grupului au fost reliefate următoarele concluzii:

- Există o atitudine generală viciată cu privire la modul în care sunt percepute grădinile urbane și activitățile de grădinărit urban în comunitățile urbane din România. Această abordare viciată își are originea în felul în care elementele de "spații verzi" au fost implementate și realizate în orașele din țară. Pornind de la specificul procesului de urbanizare accelerată din deceniile 6 și 7 ale secolului trecut, și având în vedere faptul că noi locuitori ai comunităților urbane veneau din comunități rurale unde a fuseseră un contact profund cu natura și elemente de grădinărit, abordarea la momentul respectiv s-a concentrat pe definirea spațiilor urbane ca spații de tip "muzeu". Astfel spațiile verzi din orașele României au fost împrejmuite cu gard viu, însoțite uneori de stâlpi de metal sau chiar sârmă ghimpată care nu permiteau accesul. Spațiile verzi și parcurile erau destinate strict amenajării peisagistice și aveau ca scop demonstrarea "cuceririi" naturii dezlănțuite de către abordarea socialist proletară.
- Chiar dacă în 1989 comunismul a fost eliminat, în mentalul colectiv al comunităților urbane din România a rămas ideea că spațiile verzi sunt spații care trebuie delimitate de zonele de activități zilnice, trebuie să limiteze accesul locuitorilor la acestea iar interacțiunea cu zonele verzi se face doar de la distanță.
- O altă realitate curentă a comunităților rurale din România este aceea că administrațiile publice nu dispun de specialiști în peisagistică suficienți pentru gestionarea zonelor verzi din interiorul orașelor. Chiar dacă una din cerințele esențiale ale ecosistemelor urbane este aceea de a furniza zone verzi pentru relaxare dar și pentru o calitate a vieții crescută, sistemul educațional din România nu a generat în ultimii ani suficienți specialiști în peisagistică urbană. Prin urmare administrațiile publice Prin urmare administrațiile publice din comunitățile urbane încearcă să compenseze această lipsă cu persoane care dispun de diferite calificări profesionale și, în fapt, parcurg un proces de profesionalizare la locul de muncă
- Există o reticență majoră în rândul profesioniștilor în a dezvolta sisteme inovative de clădiri urbane sau de agricultură urbană. Acest lucru se datorează atât unor regulamente de urbanism învechite sau care nu includ prevederi pentru elementele de grădini urbane precum și unui conservatorism accentuat al puținilor profesioniști din domeniu. Acest conservatorism are însă la bază și nivelul relativ redus de resurse disponibile la nivelul administrațiilor publice locale.

- Există o serie de inițiative laudabile în ceea ce privește organizarea de grădini urbane însă acestea au în comun faptul că se adresează unor grupuri țintă foarte bine delimitate și reduse ca mărime. De obicei aceste inițiative se adresează clasei de mijloc cu venituri și educație peste medie, iar specific, ajung să se dezvolte adiacent unor sisteme de educație privată (în general grădinițe private). În mod automat, prin implicarea copiilor în activități de conștientizare privind natura și zonele verzi, părinții ajung și ei la rândul lor să se implice și să devină clienți sau beneficiari ai unor astfel de inițiative.
- La scară largă însă, predomină atitudinea conform căreia spațiile verzi sunt proiectate pentru a fi admirate însă cu un nivel minimal, care tinde spre zero, de interacțiune cu cetățeanul.

Cel de al 3-lea nivel de analiză al cercetării s-a referit la identificarea unor elemente de moștenire culturală și socială care pot sprijini organizarea laboratorului urban Brașov. Au fost organizate interviuri cu persoane implicate în demersuri înrudite cu grădinile urbane. Întrucât aceste persoane au fost dificil de identificat și contractat, această etapă este în continuare în derulare la finalul anului 2023 și este de așteptat ca rezultatele de etapă să fie publicate în 2024.

Concluziile preliminare ale acestei etape sunt următoarele:

- Există un deficit major de specialiști care pot prelua tematica organizării gestionării și managementului grădinilor urbane, în diferitele lor forme de existență.
- Nu există o moștenire socio-culturală în domeniul grădinilor urbane. În fapt în cadrul cercetării s-a ajuns la concluzia că este necesară contactarea responsabililor cu grădinaritul al unor mănăstiri din zona Brașov întrucât acestea pot reprezenta depozite umane de cunoștințe și informații de specialitate privind grădinaritul. Ar fi vorba de un set de cunoștințe dezvoltate la nivel informal, ca urmare a unui proces de învățare experiențială, și care pot fi adaptate destul de ușor la mediul urban.

Concluzia generală a activității de cercetare, concluzie care la finalul anului 2023 este încă una preliminară, are în vedere următoarele elemente:

- ✓ Există o serie de premise favorabile în ceea ce privește organizarea și funcționarea grădinilor urbane în comunitățile urbane din România. Acestea se referă în special la abilitatea comunităților urbane de a dezvolta inițiative locale cetățenești care sunt orientate către creșterea calității vieții pentru locuitorii orașelor. Aceste premise însă trebuie să țină cont de faptul că este nevoie de niveluri constante de resurse și energie pentru gestionarea pe termen lung a grădinilor urbane.
- ✓ Chiar dacă din punct de vedere organizațional, dezvoltarea de grădini urbane poate fi atribuită organizațiilor neguvernamentale sau inițiativelor locale cetățenești care nu dispun de o personalitate juridică, există o provocare majoră cu privire la modul în care aceste grădini urbane sunt percepute de publicul larg și mai ales de modul în care acest public va interacționa cu diferitele tipologii de grădini urbane propuse în cadrul proiectului.

Cercetare de teren privind potențiale locații disponibile în teritoriul analizat pentru activități de agricultură urbană

În cadrul acestei sub-activități a fost necesară colectarea de date de tip GIS referitoare la parcelele disponibile în interiorul Municipiului Brașov.

Cu sprijinul Primăriei Municipiului Brașov au fost identificate seturile de date necesare pentru realizarea cercetării. Ulterior acestei identificări reprezentanții municipalității au pus la dispoziția echipei de proiect fișierele de tip .shp necesare pentru identificarea potențialelor locații privind grădini urbane.

În cadrul activității a fost inițiat un proces de analiză a parcelelor disponibile în interiorul Municipiului Brașov care se pretează pentru organizarea diferitelor categorii de grădini urbane, conform tipologiilor identificate în etapa unu a proiectului.

Au fost astfel identificate 18 posibile locații de grădini urbane, de diferite dimensiuni. Ulterior identificării pe baza ortofotoplanurilor și a informațiilor de tip GIS, echipa de proiect a verificat în teren situația fiecăreia dintre cele 18 locații identificate.

Analiza multicriterială a locațiilor identificate pentru identificarea potențialului specific fiecărei locații

În baza activității anterioare din cadrul proiectului, precum și pe baza cercetărilor realizate de partenerii din cadrul proiectului, la nivelul laboratorului urban Brașov a fost dezvoltată o listă de criterii aferente fiecărei potențiale grădini urbane. Aceste criterii au în vedere factorii identificați anterior că fiind elemente de potențial succes.

Criteriile astfel identificate sunt următoarele:

- ✓ **Dimensiunea** suprafeței potențiale pentru o grădină urbană
- ✓ **Localizarea** suprafeței față de țesutul urban adiacent
- ✓ **Tipul de proprietate** al suprafeței identificate
- ✓ **Disponibilitatea rețelelor edilitare** în vecinătatea suprafeței identificate
- ✓ **Aria de deservire potențială** a grădinii urbane pentru cartierul zona în care este localizată suprafața identificată
- ✓ **accesibilitatea prin intermediul rețelei de transport public**
- ✓ **accesibilitatea cu mijloace auto personale**
- ✓ Existența unei structuri informale sau formale care să asigure **managementul grădinii urbane**
- ✓ **Tipuri de grădini urbane potențiale** care pot fi amenajate pe suprafața respectivă
- ✓ **Existența unor factori de mediu favorizanți / dăunători** pentru amenajarea unei grădini urbane

La finalul etapei 2 de derulare a proiectului, echipa laboratorului urban derulează un proces de consultare publică cu stakeholderii implicați în managementul laboratorului în vederea

atribuirii de ponderi pentru fiecare dintre criteriile identificate mai sus. Pe baza acestora se va putea elabora un șablon de analiză pentru evaluarea potențialului de succes a fiecăreia dintre suprafețele identificate ca viitoare grădini urbane

Cercetare privind impact estimat de mediu al posibilelor activități de agricultură urbană în locațiile identificate

Dincolo de capacitatea potențială de amenajarea unei grădini urbane într-o anumită suprafață dată, este importantă evaluarea impactului de mediu al acestor activități în ecosistemele urbane. În acest sens la nivelul laboratorului urban s-a decis contractarea unui serviciu de analiză a unor indicatori de mediu în vederea evaluării impactului potențial. Rezultatele acestei etape vor fi disponibile la finalul etapei 3 a proiectului.

3. Operaționalizare Laborator Urban (Urban Living Lab) Brașov

În cadrul acestei activități s-au avut în vedere următoarele etape / subactivități:

- ✓ Activități specifice de formare / consolidare a capacității operaționale a ULL Brașov
- ✓ Realizare plan de activități pentru ULL Brașov în manieră participativă (cu implicarea stakeholderilor)
- ✓ Implementarea planului de activități - acțiuni pilot pentru demonstrarea ipotezelor de cercetare asumate la nivelul ULL Brașov
- ✓ Cooperare cu ULL similare pentru transfer de buna practici la nivel European

Activități specifice de formare / consolidare a capacității operaționale a ULL Brașov

În primă fază, la nivelul echipei locale de implementare a proiectului, au fost inventariate organizațiile care pot avea un rol relevant în dezvoltarea laboratorului urban Brașov. Principalii stakeholderi identificați sunt:

A. Institutului de Cercetare și Dezvoltare pentru Pajiști Brașov. Acest institut coordonează la nivel național, printre altele, programul de cercetare cultura pajiștilor, un program complex multidisciplinar, având în vedere diversitatea speciilor, a condițiilor staționale și a rolului multifuncțional al acestor suprafețe. Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pajiști dispune de o echipă consistentă de specialiști care pot contribui la dezvoltarea unui concept funcțional de agricultură urbană sau grădini urbane în Zona Brașovului.

Prin profilul care îl are, desfășoară activități ce cuprind cercetări fundamentale de bază, necesare creșterii nivelului de cunoștințe în domeniu, cercetării aplicative cu impact ridicat

asupra sistemului de producere și valorificare a furajelor de pajiști și activități destinate inovării în domeniul culturii pajiștilor.

Institutul furnizează informații științifice și tehnice specialiștilor și fermierilor implicați în utilizarea pajiștilor cu o suprafață de 4,9 milioane de hectare la nivelul României. De asemenea, participă activ cu propuneri la elaborarea de strategii de dezvoltare în domeniu și la realizarea cu prioritate a obiectivelor științifice și tehnologice cuprinse în cadrul Programelor Naționale, Sectoriale și Structurale de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică.

Domenii de activitate sunt:

- Ecologie și resurse genetice;
- Fiziologia gramineelor și leguminoaselor perene;
- Ameliorarea gramineelor și leguminoase perene;
- Protecția plantelor;
- Tehnologia producerii de semințe la gramineele și leguminoasele perene de pajiști;
- Tehnologia pajiștilor permanente;
- Tehnologia pajiștilor semănate;
- Valorificarea pajiștilor prin pășunat;
- Mecanizarea lucrărilor pe pajiști;
- Biochimie, conservarea și calitatea furajelor obținute pe pajiști;
- Calculul statistic, simularea și modelarea fenomenelor din cultura pajiștilor.

Așa cum se menționează anterior deși Institutul de Cercetare Dezvoltare Pajiști urmărește punerea în valoare a patrimoniului pastoral al României prin sporirea producției totale de furaje și a calității acestora cu o conversie optimă în produse animaliere, este important de avut în vedere faptul că la nivelul institutului există un stoc de expertiză profesională și experiență relevantă care poate fi utilizat în dezvoltarea grădinilor urbane în ecosistemul urbanistic Brașov.

B. Facultatea de Silvicultură și Exploatare Forestiere din cadrul Universității Transilvania Brașov. Această facultate este una din facultățile fanion ale Universității, fiind pentru multe decenii unica facultate care pregătea în România specialiști în domeniul silvic. Prezența facultății de silvicultură și exploatare forestiere la Brașov oferă ocazia ecosistemului urban să beneficieze de un aflux constant de tineri specialiști în ceea ce privește componenta forestieră, dar care poate avea o contribuție importantă la componenta de grădini urbane.

În fapt analiza realizată de către echipa de implementare a proiectului a evidențiat faptul că în colaborare cu Facultatea de Silvicultură și Exploatare Forestiere, se pot dezvolta teme de cercetare sau programe de studii, care să aibă în vedere conversia spațiilor urbane, nefolosite sau abandonate în grădini urbane, cu diferite categorii de funcțiuni educativă, de relaxare, terapeutică etc.

C. Institutul Național de Cercetări și Dezvoltare Silvică - INCDS „Marin Drăcea”. Acest institut își are originea în existența Facultății de Silvicultură și Amenajări Forestiere și reunește specialiști din diverse domenii de activitate care analizează flora și fauna din zona montană din vecinătatea Brașovului, activitatea institutului fiind una foarte bogată, în special în direcția conservării florei și faunei montane.

Misiunea INCDS „Marin Drăcea” este aceea de a asigura pe baze științifice creșterea capacității, calității și competitivității cercetării – dezvoltării și experimentării pentru dezvoltarea durabilă a sectorului forestier, creșterea competitivității economice a acestuia și a calității vieții.

Obiective strategice

- a) Creșterea competitivității economice a sectorului forestier
- b) Creșterea contribuției românești la progresul cunoașterii de frontieră
- c) Creșterea rolului științei silvice în societate

Obiective specifice cercetării - dezvoltării în domeniul forestier

- a) Crearea unui mediu stimulativ pentru inițiativa unităților economice din sectorul forestier
- b) Susținerea procesului de specializare inteligentă
- c) Concentrarea unei părți importante a activităților de CDI în domenii cu relevanță publică
- d) Susținerea aspirației către cercetarea la frontiera cunoașterii

D. Regia Publică Locală a Pădurilor Kronstadt. - este o structură cu specific silvic aflată în subordinea Consiliului Local al Municipiului Brașov.

Aceasta a fost înființată în anul 2005 prin Hotărâre a Consiliului Local al Municipiului Brașov, având ca obiect de activitate aplicarea strategiei naționale în domeniul silviculturii acționând pentru apărarea, conservarea și dezvoltarea durabilă a fondului forestier proprietate publică a Municipiului Brașov și al altor unități administrativ-teritoriale, a fondului forestier proprietate privată a unităților de cult (parohii, schituri, mănăstiri) și a instituțiilor de învățământ, a fondului forestier proprietate privată indiviză a persoanelor fizice (foști

coposori, moșneni și răzeși sau moștenitori ai acestora), a fondului forestier proprietate a persoanelor fizice, pe care îl administrează, în temeiuri contractuale, în vederea valorificării, prin acte și fapte de comerț, a produselor specifice fondului forestier, potrivit prevederilor legale, în condiții de eficiență economică, exercitând și atribuții de serviciu public cu specific silvic.

Această structură a fost înființată în scopul asigurării unei gospodării durabile a fondului forestier, conservării și dezvoltării pădurilor administrate precum și al dezvoltării activităților conexe.

Dat fiind faptul că zona intravilană a Municipiului Brașov este limitrofă și chiar inclusă în fondul forestier, implicarea acestei instituții în activitățile cu specific silvic ale Administrației Publice Locale – Primăria Brașov, trebuie să devină din ce în ce mai importantă și să capete o amploare tot mai mare. În acest context, încă de la înființare, Regia Publică Locală a Pădurilor Kronstadt R.A. și-a propus abordarea și a altor sectoare de activitate cu caracter secundar.

E. Serviciul de Amenajare Zone de Acord. Acest serviciu are ca misiune amenajarea spațiilor publice de pe teritoriul municipiului Brașov, precum și efectuarea tratamentelor fitosanitare. În plus, acest departament actualizează registrul spațiilor verzi al Municipiului Brașov.

F. Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Cartof și Sfeclă de zahăr din Brașov este un Institut Național cu atribuții în rezolvarea tematicilor de cercetare la cartof, sfecla de zahăr, plante medicinale și cereale. Institutul colaborează cu Ministerul Cercetării și Inovării, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în stabilirea strategiilor de dezvoltare din domeniul specific de activitate și de asemenea cu instituții, stațiuni și universități de profil din România și din străinătate și cu Federația Națională a Cultivatorilor din România.

Activitatea de cercetare din domeniul forestier derulată în Brașov și în vecinătatea Brașovului în ultimele decenii a consolidat nu doar un corp de specialiști cu experiență profesională extinsă, dar a permis și dezvoltarea unui ecosistem de organizații nonguvernamentale specializate în zona de mediu, care pot constitui un important element de sprijin în ceea ce privește dezvoltarea conceptului de agricultură urbană sau grădini urbane. În ecosistemul orașelor din România spre exemplu, Societatea Ornitologică Română are un nucleu important de experiență și expertiză în zona Brașov și este implicată în multe proiecte de cercetare.

În ceea ce privește capitalul socio-uman este important de menționat faptul că Brașovul dispune de un număr ridicat de zone protejate și situri Natura 2000. Aceste zone beneficiază

de protecție, și-au dezvoltat în jurul lor echipe de specialiști cu expertiză profesională și experiență necesară pentru a putea interveni în generarea și dezvoltarea unui concept de grădini urbane. În urma cercetării efectuate de echipa proiectului au fost identificați mai mulți stakeholderi din care amintim:

G. Societatea Ornitologică Română (SOR) este o organizație neguvernamentală, nonprofit, care derulează activități pentru protecția pasărilor și naturii cu sprijinul membrilor, voluntarilor, pe bază de donații și proiecte.

Are răspândire națională în România prin sucursale și grupuri școlare. Din 1997 este partener al BirdLife International – o rețea mondială care cuprinde peste 115 organizații naționale pentru conservarea păsărilor și a naturii.

Având acoperire națională, SOR este solicitată pentru a oferi consultanță la nivel local, regional și național în domeniul protecției păsărilor. Desfășoară o semnificativă activitate de advocacy pe lângă guvern și reprezentanții săi din teritoriu pentru respectarea și aplicarea legislației naționale de mediu și alinierea cu cea a Uniunii Europene.

H Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP) a fost înființată în anul 2016, este o instituție publică cu personalitate juridică, finanțată din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat și funcționează în subordinea Ministerului Mediului.

Scopul ANANP este administrarea unitară și eficientă a ariilor naturale protejate și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice. În județul Brașov sunt **33 de arii protejate** dintre care două sunt parcuri naționale/naturale (Piatra Craiului și Bucegi). În cea mai mare parte ariile protejate sunt stabile din punct de vedere ecologic. Din anul 1999 Parcul National Piatra Craiului și din 2004, Parcul Natural Bucegi, au administrație proprie, prin care se iau măsuri ferme de protejare a tuturor habitatelor aflate pe cuprinsul acestor parcuri. Un procent de 80 % din terenurile aflate în interiorul rezervațiilor sunt în administrare silvică, restul fiind în administrarea primăriilor. Ariile naturale protejate din județul Brașov se încadrează în următorul regim de management

- 1 parc național
- 1 parc natural
- 14 monumente ale naturii
- 15 rezervații naturale
- 2 arii de protecție avifaunistică

I. Doripesco Grup este o societate comercială cu capital integral privat înființată în anul 1995, sediul administrativ fiind în localitatea Hălchiu, județul Brașov. Continuând activitatea fostei

Intreprinderi Piscicole Braşov şi bazându-se pe experienţa de peste 30 de ani a angajaţilor săi, Doripesco a devenit în timp unul dintre cei mai importanţi producători şi procesatori de peşte din ţară.

În luna martie 2006, Doripesco a preluat în custodie complexul de lacuri de la Dumbrăviţa. Acest complex de lacuri format pe pârâul Hamaradia reuneşte anual peste 200 de specii de păsări specifice doar acestei zone şi Deltei Dunării. Diversitatea avi-faunistică şi animală a făcut ca această zonă să intre sub protecţie europeană prin clasificarea ei ca arie naturală protejată (Sit Natura 2000 şi Sit Ramsar). Supranumită „Delta din Carpaţi”, aria este gestionată în colaborare cu Societatea Ornitologică Română - Sucursala Braşov.

J. **Directia Silvica Brasov** este subunitate a Regiei Nationale a Padurilor - Romsilva si are ca scop gospodarirea durabila si unitara, in conformitate cu prevederile amenajamentelor silvice si ale normelor de regim silvic, a fondului forestier proprietate publica a statului si a altor proprietari – pe baza de contract de administrare, din judetul Brasov, in vederea cresterii contributiei padurilor la imbunatatirea conditiilor de mediu si la asigurarea economiei nationale cu lemn, cu alte produse ale padurii si cu servicii silvice specifice.

K **Fundația Carpați** este o organizatie non-guvernamentala care desfășoara proiecte în domeniul cercetării și conservării faunei

L. **PROPARK** Fundația ProPark (ProPark) a fost înființată în 2008 pentru a găsi soluții la problemele legate de sistemul de arii protejate din România și pentru a răspunde acestor provocări.

Este principalul furnizor de instruire pentru arii protejate și conservare în România, având în același timp un rol activ în rețelele europene și mondiale care își propun să dezvolte capacitatea profesională a celor ce lucrează în arii protejate și conservare, implicit prin proiecte, consultanță și mentoring.

M. **Dacia Plant** este o companie locală specializată în colectarea și procesarea plantelor aromatice și medicinale. Dacia Plant a fost fondată în anul 2002 de câțiva tineri pasionați care au vrut sa demonstreze ca produsele naturale sunt eficiente, sigure si ii ajuta cu adevărat pe oameni sa fie mai sănătoși. Compania brașoveană colaborează cu nume de excepție în domeniul medical și farmaceutic. Plantele folosite în procesul de producție sunt obținute din culturile bio proprii sau din cele ale colaboratorilor si trec printr-un proces exigent de selecție.

Realizare plan de activități pentru ULL Brașov în manieră participativă (cu implicarea stakeholderilor)

Pe baza cooperării cu stakeholderii identificați și mai sus, pe parcursul etapei II a proiectului a fost realizată o analiză a viitorului laborator urban Brașov. Această analiză servește ca un șablon cuprinzător pentru dezvoltarea Urban Living Labs. Obiectivul principal al analizei realizate împreună cu stakeholderii este de a sublinia caracteristicile esențiale ale laboratoarelor urbane dezvoltate în cadrul proiectului

Context

Agentia Metropolitană Brașov este o asociație a organismelor publice de pe teritoriul din jurul municipiului Brașov. Organizația a fost înființată în anul 2005 ca răspuns la nevoia de cooperare intercomunitară pe teritoriul metropolitan Brașov. Ca atare funcționează ca un ONG care sprijină organismele publice în dezvoltarea și implementarea diferitelor tipuri de politici publice. Echipa care lucrează în cadrul agenției Metropolitan Brașov este una multidisciplinară.

Ca ONG, Agenția Metropolitană Brașov se implică mai ușor în proiecte europene axate pe cooperarea interregională, dezvoltarea cercetării, dezvoltarea politicilor publice, derularea de proiecte urbane pilot etc. Ca atare, a devenit reprezentantul teritoriului Metropolitan Brașov și comunitățile sale în cadrul diferitelor parteneriate europene care se concentrează pe subiecte de interes european.

Descrierea orașului sau a regiunii în care va fi amplasat Urban Living Lab.

Orașul Brașov este unul dintre marile centre urbane ale României și este cea mai importantă aglomerație urbană din regiunea Centru/ "Centru". Orașul are o istorie bogată care se întinde pe câteva secole, având în vedere situația sa la răscrucea diferitelor drumuri comerciale. Practic, Brașovul se află la intersecția acelor căi de comunicație care legau provinciile istorice ale României de astăzi. Ca centru comercial, orașul Brașov s-a dezvoltat ca o comunitate multiculturală, unind români, germani și etnicii maghiari. De asemenea, în interiorul zidurilor orașului, de-a lungul anilor s-au dezvoltat importante comunități de greci, evrei și țigani.

Este relevant în contextul proiectului U-GARDEN, de menționat că, dintr-un oraș cu o bogată istorie medievală, comunitatea a trecut printr-un proces de urbanizare forțată în anii 60, 70 și începutul anilor 80. Deoarece regimul comunist a hotărât că Brașovul va fi unul dintre cele mai importante centre industriale din România (dată fiind amplasarea sa în mijlocul țării, precum și protecția oferită de lanțul muntos care înconjoară orașul și zona sa metropolitană).

Acest proces de urbanizare forțată a însemnat că oamenii din provinciile din jur, chiar și la peste 200 de kilometri distanță, să fie stimulați sau uneori forțați să se mute în Brașov pentru a asigura forța de muncă pentru principalele fabrici industriale care se înființau aici în anii 60-70. . Printre numeroasele efecte ale acestui proces de urbanizare forțată, unul dintre cele mai importante este faptul că au fost dezvoltate cartiere cu densitate mare de locuitori și foarte puține zone verzi sau spații publice. În cazul Brașovului, funcția de a asigura zone de agrement

și petrecere a timpului liber a fost lăsată în sarcina pădurilor și munților din jur de la marginea orașului.

În paradigma comunistă, în interiorul orașului au fost amenajate zone verzi cu destinația parcurilor, dar paradigma a fost de a oferi zone care să arate ca „muzee verzi”. Una dintre principalele diferențe dintre Europa de Est, sau cel puțin România, și țările din afara Cortinei de Fier, este faptul că, pentru multe orașe din România, parcurile au fost și ele înconjurată de o mulțime de indicatoare care ar spune „feriți-vă iarba”.

Dat fiind faptul că multe persoane au fost mutate în oraș din comunitățile rurale, nevoia de zone verzi a fost trecută considerabil cu vederea. Au existat câteva cazuri împrăștiate în care terenuri minime dintre blocuri ar fi organizate ca mici grădini urbane de către unii dintre locuitori - foști membri ai comunităților rurale -, dar aceste grădini urbane erau pentru beneficii individuale și nu aveau rolul de adunând comunități împreună. Efectul pe termen lung al acestei politici este că copiii care au crescut în anii 70-80 și chiar 90 în orașul Brașov au înțeles că nevoia de acces la natură și spații verzi are de-a face cu ieșirea în afara orașului și nu neapărat cu parcele / terenurilor din raza orașului. Toate aceste informații sunt importante pentru că arată de ce în prezent Brașovul este unde se află în ceea ce privește grădinile urbane și atitudinea locuitorilor față de astfel de spații urbane.

Explicația provocărilor urbane pe care Urban Living Lab își propune să le abordeze, inclusiv contextul social, economic și de mediu.

Este important de menționat aici, având în vedere subiectul producției de alimente în orașe, că orașul Brașov - deși se află într-un teritoriu metropolitan bine delimitat din punct de vedere geografic - este încă înconjurat de o multitudine de comunități rurale axate pe agricultură. Teritoriul care înconjoară Brașov, de la 20 de kilometri de centrul orașului până la poate 60 sau 80 de kilometri distanță de Brașov, include preponderent comunități rurale în care activitatea principală este încă agricultura și creșterea ovinelor/bovinelor. Revenind la secțiunea anterioară despre urbanizarea forțată a orașului Brașov, este important să facem o distincție între locuitorii orașului ale căror familii locuiau în împrejurimi și locuitorii care au fost aduși de departe în cadrul procesului de urbanizare. Pentru cei care sunt practic rezidenți locali, aceștia au putut avea acces la alimente din resurse locale, având în vedere familia lor din vecinătatea orașului. Pentru ceilalți, aceasta era încă o necesitate, dar însemna să călătorească cu mult peste 100 de kilometri de oraș pentru a ajunge la comunitatea lor rurală inițială și familia lor extinsă care să permită accesul la alimente cultivate local. Acesta este motivul pentru care, în anii 2020, a fost nevoie de o pandemie globală pentru ca comunitatea să înceapă să realizeze nevoia de alimente de proveniență locală, nevoia unui lanț scurt de aprovizionare și de ce este important să avem o relație consecventă cu fermierii și cu teritoriul din jurul orașului. și zona metropolitană atunci când ne gândim la securitatea alimentară și siguranța și durabilitatea alimentelor.

De fapt, pandemia a ridicat nivelul de conștientizare atât pentru autoritățile publice, cât și pentru publicul larg. În ceea ce privește autoritățile publice, acestea se confruntă acum cu „noile” responsabilități pe care nu știau că le au – de a gestiona problemele alimentare din ecosistemul urban. Reziliența alimentară este unul dintre aceste domenii cu care

municipalitatea nu a trebuit să se confrunte înainte de pandemia de COVID-19, în timp ce ulterior este clar că autoritățile locale au un rol în asigurarea rezilienței alimentare și în a permite cetățenilor să dezvolte o nouă dimensiune a locuinței lor urbane și că are legătură cu alimentația și grădinăritul urban. Pentru locuitori, pandemia a servit drept un semnal de alarmă care a arătat că lanțul de aprovizionare cu alimente la nivel global poate fi afectat într-un mod atât de consistent încât singura soluție este să beneficiazi de sustenabilitatea alimentară bazată pe lanțurile scurte de aprovizionare locale.

În acest context, laboratorul urban al orașului Brașov își propune să reinnoiască conceptul de grădini urbane sau să ajute cu totul la nașterea acestuia, oferind o oportunitate demonstrativă pentru dezvoltarea zonelor verzi în care membrii comunității trebuie să se implice pentru a asigura sustenabilitatea acesteia. grădina urbană anume.

Accentul nostru este educația copiilor mici care s-au născut și au crescut într-un ecosistem urban și pentru care conceptul de agricultură în comunități rurale, creșterea hranei sunt concepte îndepărtate. Este important de menționat că, în timp ce părinții acestor copii au putut să intre în legătură cu bunicii din comunitățile rurale și să înțeleagă cum funcționează agricultura și cum se produce hrana, generația actuală de tineret nu are acces la astfel de demonstrații.

O altă provocare în crearea modului de gândire a grădinii urbane este cea a persoanelor în vârstă care se află într-o poziție de decizie în administrația publică și care văd grădinile urbane ca spații verzi care ar trebui să fie doar ca un tablou celebru - ceva de admirat, dar nu ceva cu care se interacționează în mod direct. Așadar, în acest context, urban living lab intenționează să dezvolte o grădină urbană în vecinătatea birourilor Agenției Metropolitane Brașov al cărei obiectiv principal este asigurarea unui cadru pentru activități educaționale pentru diferite vârste. Laboratorul urban ar deservi școlile și grădinițele care ar fi implicate în activitățile educaționale pentru a evalua modul în care baza de cunoștințe și nivelurile de conștientizare evoluează pe măsură ce activitățile sunt dezvoltate. Un alt obiectiv este acela de a asista profesorii de grădiniță și profesorii de școală în dezvoltarea activităților axate pe conștientizarea alimentației și cetățenia alimentară (food citizenship), folosind grădina urbană ca fundal pentru curriculum-ul lor. Un al treilea obiectiv al grădinii este de a vedea cum aducerea „apei” în imagine ajută ecosistemul local. Pe lângă componenta de grădinărit propriu-zisă, intenționăm să creăm în cadrul proiectului de grădină urbană un mic iaz care să permită dezvoltarea unui ecosistem acvatic. În cadrul urban living lab vom colabora cu universitatea din Brașov pentru a evalua modul în care s-a dezvoltat ecosistemul din cauza acestei componente de apă și care ar fi beneficiile unor astfel de activități pentru grădina urbană propriu-zisă.

Obiective și scopuri

Descrierea problemei sau provocării specifice pe care Urban Living Lab își propune să o rezolve.

Problema specifică pe care se va concentra laboratorul urban din Brașov este lipsa de cunoștințe și conștientizare a preșcolarilor și școlari cu privire la conștientizarea alimentației, a modului în care se produce alimentele și a modului în care funcționează efectiv agricultura. Pentru aceasta ne propunem să creăm un spațiu fizic dedicat activităților educaționale axate pe grădinarit și să dezvoltăm parteneriate cu școli și grădinițe pentru a permite desfășurarea orelor în aer liber în spațiul fizic pe care îl vom dezvolta. Este convingerea fermă a echipei de implementare că, având această oportunitate de a crea un spațiu educațional, profesorii de grădiniță și școală vor începe să dezvolte diverse clase și curriculum asociat care să abordeze o varietate de teme în jurul conceptului de cultivare a plantelor la producția de alimente și alimente.

Explicația rezultatelor preconizate și a impactului Urban Living Lab

proiectarea laboratorului urban Brașov în cadrul proiectului U garden are ca scop creșterea nivelului de conștientizare și cunoaștere, în special pentru copiii de la grădiniță și școală, cu privire la modul în care funcționează agricultura cât de importantă este conservarea unui ecosistem, precum și modul în care noi ar putea implementa grădinaritul urban în cadrul comunităților urbane. Prin implementarea unei serii de activități educaționale cu sprijinul grădinițelor și școlilor partenere, sperăm să putem oferi un cadru în care nivelul de cunoștințe al copiilor va crește și vor putea deveni locuitori urbani responsabili, care înțeleg importanța hrănirii și sprijinirii. ecosisteme grădini urbane

Identificarea publicului țintă sau a beneficiarilor Urban Living Lab

Publicul țintă este împărțit în două categorii:

- Primii sunt beneficiarii direcți care ar fi copiii de grădiniță și școala primară care ar urma diverse activități educaționale în spațiul fizic al grădinii urbane pe care o dezvoltăm.
- Secundar, grupul țintă este format din cadrele didactice de grădiniță și școală, care vor fi în măsură să își reprojeteze curriculum-ul și să adapteze activitățile educaționale astfel încât să poată folosi spațiul fizic al grădinii urbane pentru a preda o varietate de materii copiilor.

Stakeholderi și parteneriate

Identificarea părților interesate cheie, inclusiv organizații din sectorul public, companii din sectorul privat, instituții de cercetare și grupuri comunitare

Principalii părți interesate sunt după cum urmează:

- în primul rând sunt școlile și grădinițele din orașul Brașov care ar putea organiza activități de educație publică în spațiul grădinii urbane.
- un actor important este Inspectoratul Școlar Județean care coordonează metodologic toate școlile și grădinițele.
- O altă parte interesată este Municipiul Brașov care deține terenul în care este dezvoltată fizic grădina urbană și care ar putea să preia lecțiile învățate în cadrul proiectului și să le extindă și în alte zone din oraș.
- Având în vedere amplasarea spațiului fizic dezvoltat în cadrul proiectului care se află la limita spațiului urban actual, o parte interesată importantă este agenția de transport public și operatorul de transport public care ar asigura, cel puțin în etapa de laborator urban living, transportul public. servicii pentru copiii care vin și pleacă din grădină
- asociațiile de părinți și ONG-urile locale sunt o parte interesată importantă dacă se pot implica în dezvoltarea unor spații similare în diferite zone din limitele orașului
- Fermierii locali ar fi implicați în prezentarea aspectelor practice ale agriculturii, modul în care aceasta poate fi adaptată la un ecosistem urban și, eventual, o extindere a activităților educaționale de la grădina propriu-zisă la sediul diferitelor ferme.

Descrierea intereselor specifice ale fiecăruia dintre părțile interesate, care este poziția de plecare a părților interesate, ce interes specific au aceștia în participarea la Urban Living Lab?

- școli și grădinițe – interesul lor principal este asigurarea unei implementări adecvate a curriculumului și maximizarea beneficiilor educaționale pentru copii. Ca atare, capacitatea de a organiza activități în aer liber ar asigura o variație binevenită a modului lor tipic de a desfășura procesele educaționale. Mai mult, spațiul fizic al grădinii și, dacă logica se potrivește, fermele propriu-zise din vecinătatea Brașovului vor crea un fundal tangibil care să susțină rezultatele educaționale preconizate pentru activitățile lor.
- Inspectoratul Școlar Județean – rezultate educaționale îmbunătățite și activități educaționale în aer liber permit un exemplu de bune practici pentru alte școli din district – acesta fiind un obiectiv permanent al acestei părți interesate.
- Municipiul Brașov - sunt interesați să pună bazele unei potențiale politici publice care să includă domenii de educație, mediu, urbanism, urbanism tactic etc.

- Agenție de transport public și operator de transport public – interesați de beneficiile PR, deoarece sunt implicați într-o multitudine de activități și evenimente comunitare.
- asociațiile de părinți și ONG-urile locale – ar putea să-și extindă portofoliul de activități comunitare și, astfel, să-și extindă nivelul de vizibilitate, baza de membri etc.
- Fermierii locali - promovarea conștientizării și acceptării publicului față de agricultura atât de aproape de o aglomerație urbană majoră (cu un anumit spațiu fizic suprapus)

Planuri pentru implicarea părților interesate și a partenerilor pe parcursul procesului de dezvoltare și implementare a Urban Living Lab. Vă rugăm să fiți specific în ceea ce privește strategia de recrutare: ce fel de măsuri/stimulente vor fi puse în aplicare pentru a asigura participarea părților interesate cheie la Urban Living Lab?

- Asigurarea gratuită a opțiunii de transport public (personalizat) pentru copii și profesorii acestora pentru activitățile lor educaționale
- Asigurarea accesului gratuit la activitățile educaționale
- Stabilirea bazei unei politici publice pe care Municipality o poate adopta ca fiind proprie
- Furnizarea unei varietăți de activități potențiale în spate, permițând mai multe obiective pentru aceleași grupuri țintă (ex – grădărit, silvicultură, importanța ecosistemelor acvatice etc.

Strategii pentru construirea și menținerea parteneriatelor și colaborărilor cu părțile interesate cheie.

Strategia principală de dezvoltare și menținere a parteneriatelor pentru a asigura o implementare eficientă a proiectului și, în cele din urmă, sustenabilitatea a ceea ce am dezvoltat în cadrul proiectului U-garden este faptul că majoritatea părților interesate au lucrat anterior împreună cu succes și au o lungă perioadă de timp. relație de cooperare pe termen lung. Pe măsură ce lucrurile vor progresa, ne așteptăm ca părți interesate precum organizațiile de părinți sau grupurile de cetățeni mai mici, care sunt interesate de proiect, să se alătore consorțiului local creat în jurul proiectului U-garden.

De câte ori este cazul, actualul consorțiu local de părți interesate se bazează pe relații personale construite de-a lungul anilor care s-au consolidat în relații formale sau instituționale.

Descrierea oricăror acorduri legale sau contractuale cu părțile interesate și parteneri.

Pentru moment nu există obligații contractuale sau acorduri stabilite între părțile interesate identificate. După cum am menționat mai sus, munca de până acum se bazează pe cooperarea anterioară și pe relațiile interpersonale existente. Unele dintre părțile

interesate au diverse acorduri de funcționare, dar nu au legătură directă cu proiectul U-garden. De exemplu, operatorul de transport public și autoritatea contractantă de transport public au în vigoare o procedură care permite școlilor și grădinițelor să utilizeze fie autobuze obișnuite, fie vehicule de transport public special alocate pentru a ajunge la locații ale diferitelor activități extrașcolare, cum ar fi spațiul fizic dezvoltat în cadrul proiectului grădinii UE. Totuși, spre finalul proiectului, se preconizează crearea cadrului care să susțină menținerea și continuarea spațiului fizic dezvoltat, precum și crearea premiselor pentru dezvoltarea unor noi zone similare în cadrul țesăturii urbane a orașului.

Descrierea cartierului sau zonei specifice din orașul sau regiunea în care va fi amplasat Urban Living Lab.

Laboratorul urban de living va fi dezvoltat în cartierul „Bartolomeu” care este situat în nord-vestul municipiului Brașov. Ca o referință care ar fi familiară localnicilor, laboratorul urban va fi amplasat pe drumul spre noul aeroport construit. Clădirea poartă numele CATTIA, care este acronimul pentru Centrul de afaceri transferi, tehnologic și incubator de afaceri. Este un imobil aflat în proprietatea municipiului Brașov și unde Agenția Metropolitană Brașov are rolul de coordonator de activitate. La momentul prezentului raport, clădirea funcționează în principal ca structură de sprijin pentru afacerile micilor afaceri din orașul Brașov și locația principală pentru activitățile legate de sprijinirea refugiaților de război din Ucraina. Clădirea are un parc adiacent unde sunt organizate zilnic diverse activități 4 copii ucraineni.

Caracteristicile demografice, socioeconomice și de mediu ale locației

este important de menționat că locația laboratorului urban living din Brașov se află în prezent la marginea orașului și nu neapărat încorporată în țesutul urban al unui anumit cartier. Locația a fost aleasă pentru că oferă suficient teren pentru a putea amenaja o grădină urbană, precum și o mică livadă și micul iaz, toate aceste elemente contribuind la activitățile pregătite de laborator. Totuși, în vecinătatea locației (centrul CATTIA) se află cartierul Bartolomeu, în special porțiunea nouă. Acesta este un complex de apartamente care are în jur de 2000 de apartamente și aproximativ 6000 de locuitori. Majoritatea sunt familii tinere care s-au mutat aici fie din comunitățile învecinate pentru diferite zone ale orașului, fie s-au mutat din zone mai îndepărtate. Este un cartier complet nou și, ca atare, este populat de tineri și copii mici. În general, acestea sunt familii tinere din clasa de mijloc, cu studii și venituri în jurul mediei naționale. Cu toate acestea, fiind populate în mare parte cu familii tinere, prioritățile veniturilor se îndreaptă către cheltuielile cu locuința, precum și cheltuielile legate de copii.

Infrastructura existentă, inclusiv rețele de transport, energie și comunicații

Întrucât clădirea CATTIA este destul de nouă, deoarece a fost deschisă în 2019, are acces la toată infrastructura urbană necesară unui astfel de centru. Infrastructura locală este proiectată și pregătită să se dezvolte în așa fel încât să acopere și nevoile viitorului Spital

Regional care urmează să fie construit pe un teren adiacent. Cu toate acestea, parcul este destul de mare, iar grădina reală se află la aproximativ 120 de metri distanță de clădirea actuală. În cadrul proiectului am reușit să asigurăm energie electrică și conexiune la Internet pe amplasamentul propriu-zis al grădinii în următoarele șase săptămâni, urmând să fie realizată o extindere a sistemului de irigații pentru a asigura necesarul de apă. De asemenea, în următoarea lună, până la 8 săptămâni, intenționăm să instalăm o serie de senzori precum și camere video care vor documenta activitățile care se vor desfășura în grădină precum și, sperăm, evoluția faunei locale (în principal păsări și insecte) care vor fi atrase de micul iaz.

Transportul public este disponibil în apropiere.
Nu lipsește nicio infrastructură în zonă.

Politici și reglementări locale care pot avea un impact asupra implementării Urban Living Lab

În mod normal, reglementarea generală aplicată la nivel local se aplică la modul în care sunt amenajate zonele verzi. Cu toate acestea, având în vedere profilul agenției metropolitane Brașov și rolul de coordonare a activităților din cadrul centrului CATTIA permite ca grădina care este amenajată în cadrul proiectului să fie considerată pilot și, ca atare, este permis un anumit nivel de abatere de la regula generală. Cu toate acestea, primăria brașoveană care este proprietarul terenului a fost informată în mod corespunzător și și-a exprimat sprijinul total pentru proiect, așa că nu ne așteptăm și problemele legate de reguli și reglementări.

Guvernare și Management

Descrierea structurii de guvernare și management a Urban Living Lab (comitetul director, grupuri de lucru, reprezentanți ai comunității etc.)

Structura actuală a guvernării pentru laboratorul urban este încă în curs de dezvoltare, deoarece accentul principal a fost pe dezvoltarea efectivă a spațiului fizic dedicat grădinii urbane.

Premisa este că Agenția Metropolitană Brașov va coordona laboratorul urban. În afara principalelor părți interesate care au fost menționate anterior în acest document, dorim să implicăm și organizații locale care ar putea fi interesate să susțină laboratorul ca parte a proiectelor lor europene axate pe politicile alimentare. De asemenea, ne așteptăm ca școlile să aibă un rol activ în cadrul living lab-ului și să putem contribui la proiectarea și adaptarea spațiului pe măsură ce acesta evoluează în așa fel încât să susțină activitățile educaționale propuse. Fermierii locali vor face, de asemenea, parte din comitetul de conducere, deoarece pot contribui cu expertiza lor la modul în care va fi organizată și gestionată grădina urbană. Ipoteza actuală este că, pe măsură ce activitățile sunt implementate și comitetul de conducere identifică diverse domenii de lucru care ar putea fi abordate, vor fi înființate mici grupuri de lucru și vor fi implicați factori suplimentari ca parte a grupului care administrează grădina. Acesta va fi exemplul cu deschiderea grădinii

către comunitatea locală în afara activităților educaționale care vor fi derulate de școli și grădinițe. Dacă acesta va fi cazul, iar comunitatea locală din cartierul Bartolomeu este interesată, structura laboratorului va fi adaptată astfel încât să fie incluși reprezentanții Bartolomeu.

Rolurile și responsabilitățile principalelor părți interesate din structura de guvernare și management

Cel puțin pe durata de viață a proiectului, principala responsabilitate în organizarea activităților din cadrul laboratorului urban va reveni Agenției Metropolitane Brașov. În acest cadru, vor fi implementate diverse activități de către părțile interesate /actori relevanți în funcție de resursele disponibile și de cerințe. Toate părțile interesate vor avea un rol în procesul de luare a deciziilor în cadrul comitetului de conducere al laboratorului pentru a asigura echilibrul și nivelul înalt de expertiză pentru deciziile privind activitățile laboratorului. Va fi sarcina comitetului de coordonare să înființeze și să organizeze până la sfârșitul proiectului o structură care să asigure stabilitatea grădinii și să sprijine dezvoltarea unor spații similare în cadrul țesăturii urbane a orașului.

Procesele de luare a deciziilor, inclusiv cum vor fi luate deciziile și de către cine.

Se constituie un comitet de conducere, părțile interesate vor fi obligate să exprime un punct de vedere și argumente asupra diferitelor decizii care trebuie luate cu privire la activitățile laboratorului urban. Aceste argumente vor trebui să țină cont de diferitele cerințe și de resursele disponibile ale părților interesate. Pe baza acestui mecanism, deciziile comitetului director vor putea fi implementate eficient.

Canale de comunicare pentru părțile interesate și parteneri pentru a oferi informații și feedback.

După cum sa menționat mai sus, relația instituțională dintre părțile interesate se bazează pe relația personală dintre indivizi. Diverse canale de comunicare, cum ar fi mesajele scurte, aplicațiile de mesagerie instantanee, e-mailul, vor fi utilizate pe scară largă de către membrii comitetului de conducere și de către toți actorii implicați în laboratorul urban .

Mecanisme de soluționare a conflictelor în caz de dezacorduri sau dispute între părțile interesate și parteneri

una dintre concluziile activităților pachetului de lucru 2 este că în cadrul sectorului neguvernamental din zona Brașov există un număr semnificativ de organizații de

dimensiuni mici sau mijlocii. Majoritatea oamenilor care activează în aceste organizații au o profesie pe care o frecventează zilnic și își alocă timpul liber unei pasiuni în cadrul unui ONG. Efectul acestei stări de fapt este că majoritatea organizațiilor sunt mai degrabă mici sau mijlocii. Ca atare rezolvarea conflictului se rezolvă la nivel personal fără intervenția unei structuri dedicate orientate către rezolvarea conflictului. Oricum, o mare parte a soluționării conflictului este relația interpersonală preexistentă dintre părțile interesate - relații care au rezistat testului timpului.

Activități și programe

Descrierea activităților și programelor specifice care vor fi implementate în Urban Living Lab, inclusiv cercetarea, testarea și validarea de noi soluții, proiecte pilot și activități de implicare a comunității.

Activitățile din cadrul laboratorului urban nu au fost încă definite în timp ce lucrarea fizică este în desfășurare. Cu toate acestea, există câteva niveluri de activități care vor fi cu siguranță implementate. O descriere generală este oferită mai jos:

- Activități educaționale pentru copiii de școală și grădiniță. Aceste activități se vor referi la grădinițutul urban, conștientizarea alimentației și sustenabilitatea alimentară. Activitățile vor fi concepute și adaptate în funcție de vârsta și baza de cunoștințe a grupului țintă. O componentă importantă este colaborarea cu cadrele didactice pentru a asigura proiectarea corectă a activităților educaționale. Accentul acestor activități este de a crește nivelul de cunoaștere și conștientizare al copiilor pentru a contribui la dezvoltarea pe termen lung a unei mentalități de grădină urbană în comunitatea locală. Multe elemente se vor referi la biologia plantelor și copacilor, la interacțiunea cu insectele și păsările și la fauna locală și la modul în care totul contribuie la ecosistem.
- Activități de cercetare - beneficiile combinării grădinii urbane (componenta vegetală) cu ecosistemul iazului. Premisa este că prezența unui corp de apă mic contribuie foarte mult la diversificarea ecosistemului într-un cadru urban. Vom dota grădina și iazul cu seria de senzori și camere video care vor documenta evoluția ecosistemului și interacțiunea dintre componenta vegetală și componenta pe bază de apă.

Deocamdată acestea sunt cele două activități, mai bine organele principale ale laboratorului urban, dar ne așteptăm ca comitetul de conducere să propună activități suplimentare care să le completeze pe cele două de mai sus.

Calendarul de implementare a activităților și programelor

Cronologia estimată este că până în septembrie continuăm să lucrăm fizic la grădină. Din fericire, septembrie este și perioada în care vor începe activitățile școlare, așa că ne așteptăm ca în perioada martie-aprilie 2024 să putem organiza activități educaționale. Pentru activitățile de cercetare ne vom concentra pe intervalul septembrie – sfârșitul lunii

noiembrie din 2023 și în funcție de vreme, începutul primăverii și 2024, ținând cont că avem nevoie de ceva timp pentru a procesa datele respective și a elabora raportul final.

Descrierea rezultatelor așteptate și a impactului fiecărei activități sau program

Pentru activitățile educaționale, rezultatul așteptat este, pe de o parte, creșterea nivelului de conștientizare și cunoștințe pentru copiii din școlile și grădinițele care sunt implicați în proiect, precum și o serie de activități extracurriculare concepute special pentru lucrul în aer liber și centrate în jurul grădinilor urbane. Acest lucru va beneficia atât de copii în mod direct, cât și de profesori indirect, prin implicarea lor în proiectarea activităților extracurriculare specifice.

Pentru componenta de cercetare ne așteptăm să avem un raport de impact asupra modului în care a evoluat grădina urbană și care a fost impactul componentei de apă, precum și o evaluare dacă aceste două componente pot lucra sau nu împreună într-un ecosistem urban mai dens sau ar putea. sau ar trebui să fie separate și implementate distinct în funcție de cadrul urban.

Planuri pentru diseminarea rezultatelor și constatările din activități și programe către părțile interesate cheie și publicul larg.

Rezultatele vor fi diseminate prin canalele obișnuite de comunicare ale organizațiilor care sunt implicate în laboratorul urban prin comitetul de conducere sau diferite grupuri de lucru... în cea mai mare parte vor fi rețele de socializare, media online ziare locale și regionale posturi de radio și TV,

Implementarea planului de activități - acțiuni pilot pentru demonstrarea ipotezelor de cercetare asumate la nivelul ULL Brașov

Principalul element în ceea ce privește implementarea planului de activități pentru laboratorul urban Brașov în etapa 2- 2023 derularea proiectului este reprezentat de amenajarea fizică a spațiului grădinii urbane.

Această activitate a suferit o serie de întârzieri întrucât au existat discontinuități în asigurarea forței de muncă necesare pentru amenajările de specialitate.

În continuare sunt prezentate o serie de fotografii din diferitele etape de amenajare ale grădinii urbane. La momentul elaborării prezentului raport, sunt în derulare lucrările finale de amenajare a grădinii.

Cooperare cu ULL similare pentru transfer de buna practici la nivel European

Pe parcursul etapei ii de derulare a proiectului au fost realizate o serie de activități de schimb de experiențe cu laboratoare urbane din Europa, atât din interiorul cât și din exteriorul parteneriatului U-GARDEN

1. GOTHENBURG

În luna septembrie 2023, cu ocazia întâlnirii anuale a partenerilor din cadrul proiectului, întâlnire care a avut loc în Suedia la Gothenburg, au fost realizate o serie de vizite la grădini urbane amenajate în cadrul diferitelor inițiative locale.

Elementul esențial identificat în cadrul proiectelor vizitate a fost acela că ecosistemul suedez dispune d un număr suficient de specialiști în amenajări peisagistice, sistemul educațional suedez având o tradiție de decenii în pregătirea specialiștilor pentru amenajarea de grădini urbane. De asemenea a reieșit faptul că interesul locuitorilor este concentrat pe dezvoltarea de grădini de legume în care sunt atribuite loturi individuale iar cetățenii care le utilizează beneficiază de diferite categorii de asistență în gestionarea propriului lot.

2. BRUXELLES – OOSTENDE

În luna octombrie 2023 s-a realizat un schimb de experiență cu reprezentanți ai comunității de grădini urbane și agricultură urbană din zona Oostende- Belgia

Conexiunea cu reprezentanții organizațiilor care gestionează grădini urbane s-a realizat cu ocazia conferinței finale a proiectului food shift 2030, proiect finanțat prin programul de cercetare Horizont 2020.

Elementul esențial care a reieșit în urma acestei vizite a fost acela că grădinile urbane sunt considerate a fi esențiale pentru delimitarea țesutului urban de funcțiunile industriale și agricole, reprezentând în fapt o centură verde a orașului ce compensează suprafețele amenajate ca parcuri sau zonele de agrement.

3. AVIGNON

În luna aprilie 2023 a fost organizată o vizită în zona Avignon din Franța al cărui obiectiv a fost identificarea exemplelor de bună practică în ceea ce privește agricultura urbană și a modului în care diferite inițiative locale folosesc surplusul de producție din agricultura locală, urbană și extra urbană, pentru diferite inițiative civice.

SUMAR EXECUTIV

Scopul principal al proiectului U-GARDEN constă în promovarea grădinilor urbane și a experiențelor similare de producție de alimente, ca o componentă cheie a unui cadru strategic pentru dezvoltarea urbană durabilă în Europa.

În cadrul Etapei 2 denumită – **”WP2 -Evaluarea caracteristicilor eco-sistemului urban / WP3 - Laborator Urban (Urban Living Lab ULL) (2023)”** s-a urmărit aprofundarea demersurilor de cercetare realizate în cadrul etapei întâi a proiectului și rafinarea acesteia față de obiectivele generale ale proiectului. La nivel operațional această cercetare a constituit baza pentru constituirea Laboratorului Urban Brașov – Urban Living Lab (ULL).

Activitățile planificate pentru etapa 2 a proiectului sunt următoarele:

- Cercetare privind opiniile și atitudinile stakeholder-ilor (WP2)
- Realizare inventar teritorial al locațiilor fezabile pentru activități de agricultură urbană (WP2)
- Cercetare privind evaluarea locațiilor propuse pentru identificarea condițiilor de succes pentru activități de agricultură urbană (WP2)
- Cercetare privind impactul de mediu al acțiunilor potențiale (WP2)
- Dezvoltare capacitate operațională ULL Brașov (WP3)
- Plan de activități pentru ULL Brașov (WP3)
- Management operațional al activităților implementate în cadrul ULL Brașov (WP3)
- Activități de cooperare cu ULL similare în vederea transferului de bune practici (WP3)

Prezenta etapă a proiectului U-GARDEN este alcătuită din două activități principale:

1. Cercetare aprofundată a ecosistemului de agricultura urbana (etapa 2023)
2. Operaționalizare Laborator Urban (Urban Living Lab) Brașov

În cadrul primei activități activități au fost organizate următoarele sub-activități principale:

- Activități de cercetare a stakeholder-ilor identificați / identificare și analiza a opiniilor și atitudinilor stakeholder-ilor care pot sprijini dezvoltarea activităților de agricultură urbană

- Cercetare de teren privind potențiale locații disponibile în teritoriul analizat pentru activități de agricultură urbană
- Analiza multicriterială a locațiilor identificate pentru identificarea potențialului specific fiecărei locații
- Cercetare privind impact estimat de mediu al posibilelor activități de agricultură urbană în locațiile identificate

Activitatea de cercetare a presupus mai multe paliere de analiză care au evoluat de la general la specific astfel încât să poată fi furnizate informații relevante care apoi au fost agregate în concluzii funcționale pentru operaționalizarea laboratorului urban Brașov.

Primul nivel de analiză a reprezentat evaluarea condițiilor de capital uman existente în Municipiul Brașov și zonele adiacente. A fost realizată o serie de 6 interviuri cu stakeholderi locali din diferite domenii de activitate, de la administrație publică la educație, organizații neguvernamentale și actori privați.

Al doilea nivel de analiza a implicat realizarea unui focus grup la care au participat persoane care sunt implicate, direct sau indirect, în activități conexe grădinilor urbane. În cadrul focus grupului au fost explorate teme legate de existența grădinilor urbane în ecosistemele urbane, cu aplicabilitate pe Municipiul Brașov, modul în care aceste grădini urbane sunt percepute de publicul larg și de comunitatea de specialiști, exemple de bună practică

Cel de al 3-lea nivel de analiză al cercetării s-a referit la identificarea unor elemente de moștenire culturală și socială care pot sprijini organizarea laboratorului urban Brașov. Au fost organizate interviuri cu persoane implicate în demersuri înrudite cu grădinile urbane. Întrucât aceste persoane au fost dificil de identificat și contractat, această etapă este în continuare în derulare la finalul anului 2023 și este de așteptat ca rezultatele de etapă să fie publicate în 2024.

Concluzia generală a activității de cercetare, concluzie care la finalul anului 2023 este încă una preliminară, are în vedere următoarele elemente:

- ✓ Există o serie de premise favorabile în ceea ce privește organizarea și funcționarea grădinilor urbane în comunitățile urbane din România. Acestea se referă în special la abilitatea comunităților urbane de a dezvolta inițiative locale cetățenești care sunt orientate către creșterea calității vieții pentru locuitorii orașelor. Aceste premise însă trebuie să țină cont de faptul că este nevoie de niveluri constante de resurse și energie pentru gestionarea pe termen lung a grădinilor urbane.
- ✓ Chiar dacă din punct de vedere organizațional, dezvoltarea de grădini urbane poate fi atribuită organizațiilor neguvernamentale sau inițiativelor locale cetățenești care nu dispun de o personalitate juridică, există o provocare majoră cu privire la modul în

care aceste grădini urbane sunt percepute de publicul larg și mai ales de modul în care acest public va interacționa cu diferitele tipologii de grădini urbane propuse în cadrul proiectului.

În baza activității anterioare din cadrul proiectului, precum și pe baza cercetărilor realizate de partenerii din cadrul proiectului, la nivelul laboratorului urban Brașov a fost dezvoltată o listă de criterii aferente fiecărei potențiale grădini urbane. Aceste criterii au în vedere factorii identificați anterior că fiind elemente de potențial succes.

Criteriile astfel identificate sunt următoarele:

- ✓ **Dimensiunea** suprafeței potențiale pentru o grădină urbană
- ✓ **Localizarea** suprafeței față de țesutul urban adiacent
- ✓ **Tipul de proprietate** al suprafeței identificate
- ✓ **Disponibilitatea rețelelor edilitare** în vecinătatea suprafeței identificate
- ✓ **Aria de deservire potențială** a grădinii urbane pentru cartierul zona în care este localizată suprafața identificată
- ✓ **accesibilitatea prin intermediul rețelei de transport public**
- ✓ **accesibilitatea cu mijloace auto personale**
- ✓ Existența unei structuri informale sau formale care să asigure **managementul grădinii urbane**
- ✓ **Tipuri de grădini urbane potențiale** care pot fi amenajate pe suprafața respectivă
- ✓ **Existența unor factori de mediu favorizanți / dăunători** pentru amenajarea unei grădini urbane

La finalul etapei 2 de derulare a proiectului, echipa laboratorului urban derulează un proces de consultare publică cu stakeholderii implicați în managementul laboratorului în vederea atribuirii de ponderi pentru fiecare dintre criteriile identificate mai sus. Pe baza acestora se va putea elabora un șablon de analiză pentru evaluarea potențialului de succes a fiecăreia dintre suprafețele identificate ca viitoare grădini urbane

---

În ceea ce privește operaționalizarea laboratorului urban Brașov, în cadrul acestei activități s-au avut în vedere următoarele etape / subactivități:

- ✓ Activități specifice de formare / consolidare a capacității operaționale a ULL Brașov
- ✓ Realizare plan de activități pentru ULL Brașov în manieră participativa (cu implicarea stakeholderilor)
- ✓ Implementarea planului de activități - acțiuni pilot pentru demonstrarea ipotezelor de cercetare asumate la nivelul ULL Brașov
- ✓ Cooperare cu ULL similare pentru transfer de buna practici la nivel European

În primă fază, la nivelul echipei locale de implementare a proiectului, au fost inventariate organizațiile care pot avea un rol relevant în dezvoltarea laboratorului urban Brașov

Pe baza cooperării cu stakeholderii identificați și mai sus, pe parcursul etapei II a proiectului a fost realizată o analiză a viitorului laborator urban Brașov. Această analiză servește ca un șablon cuprinzător pentru dezvoltarea Urban Living Labs. Obiectivul principal al analizei realizate împreună cu stakeholderii este de a sublinia caracteristicile esențiale ale laboratoarelor urbane dezvoltate în cadrul proiectului

Principalul element în ceea ce privește implementarea planului de activități pentru laboratorul urban Brașov în etapa 2- 2023 derularea proiectului este reprezentat de amenajarea fizică a spațiului grădinii urbane.

Această activitate a suferit o serie de întârzieri întrucât au existat discontinuități în asigurarea forței de muncă necesare pentru amenajările de specialitate.

Pe parcursul etapei II de derulare a proiectului au fost realizate o serie de activități de schimb de experiențe cu laboratoare urbane din Europa, atât din interiorul cât și din exteriorul parteneriatului U-GARDEN, respectiv Gothenborg, Oostende și Avignon

Director Proiect,
Cătălin FRANGULEA PASTOR